

Spis treści

Od autora	9
1. Propagandowe aspekty budowy toruńskiego Stadttheater (1904)	18
1.1. Scena jako „zakład germanizatorski”	18
1.2. <i>Als die Preußen kamen</i> [Gdy przybyli Prusacy]. Propagandowa sztuka Ottona Lindaua wystawiona na inaugurację wybudowanego w Toruniu Teatru Miejskiego	44
1.3. „Zamek Gesslerowski”. Polskie reakcje na budowę w Toruniu niemieckiego teatru	49
2. Teatr w służbie kajzerowskiej propagandy	55
2.1. Celebrowanie urodzin cesarzy niemieckich w Berlinie i w Toruniu	55
2.2. Jak toruński Teatr Miejski czcił dzień urodzin cesarza Wilhelma II	63
2.3. „Gazeta Toruńska” wobec krytyki prasy niemieckiej wymierzonej w dyrektora Hasskerla	85
2.4. Teatr świętuje stulecie pruskich „wojen wyzwolénicznych” (1913)	92
2.5. Teatr i propaganda w okresie Wielkiej Wojny (1914–1918)	98
2.5.1. Wojenna „misja teatralna” dyrektora Hasskerla	98
2.5.2. Teatr i kult Hindenburga	102

3. Polskie życie teatralne w „upikielhaubionym” Toruniu od końca XIX wieku do wybuchu I wojny światowej	107
3.1. „Gazeta Toruńska” występuje z projektem wybudowania stałej polskiej sceny teatralnej w Poznaniu	107
3.2. Krótkie dzieje powstałego w Toruniu polskiego Teatru Prowincjonalnego	110
3.3. Występy gościnne poznańskiego Teatru Polskiego w Toruniu (1899–1913)	113
3.4. Pod „opieką” cenzury pruskiej. Polska Wystawa Przemysłowa w Toruniu (1913) i prezentacja scen z <i>Dziadów</i> Mickiewicza w Parku Wiktorii	117
3.5. Amatorskie przedstawienia teatralne Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”	122
3.6. Uroczyste obchody rocznicy śmierci księcia Józefa Poniatowskiego	124
4. Intensyfikacja polskiego życia teatralnego w okresie I wojny światowej	126
4.1. Imprezy charytatywne	126
4.2. Wielkie obchody kościuszkowskie w 1917 roku	135
4.3. Jaką poezję deklamowali, jakie pieśni śpiewali oraz jakie żywe obrazy prezentowali Polacy w Toruniu podczas wielkich obchodów kościuszkowskich w 1917 roku	140
5. Ludwik Dybizbański ze swoim zespołem objazdowym gościł w Toruniu już w 1918 roku	154
6. W okresie politycznej niepewności (1919)	161
7. Rok 1920, czyli Toruń w wolnej Polsce	167
7.1. W oczekiwaniu na pierwsze słowo polskie w Teatrze Miejskim	167

7.2. Niemiecki dyrektor pozostaje zgodnie z umową z toruńskim Magistratem dzierżawcą teatru do 30 kwietnia 1920 roku i... pragnie nadal być dyrektorem... tym razem teatru polskiego	177
7.3. W toruńskim Teatrze Miejskim otwierają się podwoje dla słowa polskiego. <i>Zaczarowane koło</i> Lucjana Rydla w wykonaniu zespołu Ludwika Dybizbańskiego	179
7.4. Przedstawienia żołnierskie w Teatrze Miejskim	187
7.5. W czerwcu 1920 roku Karol Adwentowicz otrzymuje zgodę na prezentację czterech spektakli w Teatrze Miejskim	193
7.6. Wielki sukces Henryka Czarneckiego z <i>Halką</i> Moniuszki	195
7.7. Apele o szybkie utworzenie stałego teatru zawodowego w Teatrze Miejskim pod dyrekcją Henryka Czarneckiego	200
7.8. Przedstawienia i koncerty charytatywne w Teatrze Miejskim	204
7.9. Wanda Siemaszkowa w dwóch występach gościnnych w Teatrze Miejskim w Toruniu (październik 1920 roku)	206
8. Inauguracja działalności Teatru Narodowego w Toruniu – nowe ustalenia	210
8.1. Przygotowania do otwarcia pierwszego sezonu 1920/21	210
8.2. Program inauguracji działalności Teatru Narodowego w Toruniu	213
8.3. Czy w toruńskim Teatrze Narodowym można było mówić po niemiecku?	219
8.4. O roli toruńskiego Teatru Narodowego w... kościele	221
8.5. <i>Zemstę</i> Fredry zagrano „z konieczności”	222
8.6. Depesze gratulacyjne z całej Polski	226
8.7. Która aktorka naprawdę zagrała rolę Klary w inauguracyjnej <i>Zemście</i> ?	228

8.8. Generał Haller obejrzał jednak w toruńskim teatrze <i>Zemstę</i> Fredry	232
8.9. Julian Fałat na uroczystościach inauguracyjnych	234
8.10. Kolejne zdjęcie z otwarcia Teatru Narodowego w Toruniu z wizerunkiem premiera Witosa	235
9. Tajemnicza historia orłów z toruńskiego teatru z koronami cesarskimi w tle	237
10. Słowo polskie na stałe w teatrze toruńskim	244
Bibliografia	246
Archiwa	246
Prasa	247
Literatura przedmiotowa	247
Wykaz ilustracji	258
Nota edytorska	262
Indeks osobowy	263